

lokért küzd, de küzdelmében kerüli azokat a tulzásokot, melyek a kérdéseknek időszerűtlen előrántásával azok megvalósítását is problematikussá teszik.

Teljesen erőtlenségül hangzik tehát a programnak a közgazdaságilag önálló, vagyonilag megerősödött gazdag Magyarországról szóló része. A jelen és ehhez hasonló állapotok nemhogy erősítenék, hanem teljesen enerválják, közgazdaságilag és társadalmilag tönkre teszik az országot. Ha tehát valaki arról beszél, hogy Magyarországot gazdaságilag erőssé s végsőként önállóvá kell tenni, annak a közjogi harcot, mely annyi évtizedek tanulsága szerint gazdasági elerőtlenkedésünkre vezet — lansirozni, támogatni vagy szítani nem lehet. Rég megállapított igazság, hogy csak egy gazdaságilag és társadalmilag konsolidált nemzet képes állami függetlenségét kivívni, vagy meglevő függetlenségét megőrizni, ha tehát annak tudatára ébredünk, hogy nemzetünk gazdaságilag fejletlen és gyenge, akkor higgadt és céltudatos megfontolás után nem a gazdaságilag még jobban tönkre tevő közjogi harcot kell hirdetnünk, hanem szorgalmas, fáradhatlan és nemzeti színű babérokat bizony nem termő munkával, nemzeti ezéludatos munkával kell megszerelnünk közjogi harcaink megindításához nélkülözhetlen előfeltételünk, a gazdasági erő és konsolidáltság oly szomorúan nélkülözött valóságát. Itt rejlik az új párt programjának sarkalatos tévedése. A közjogi függetlenítés és a gazdasági erősítés egymással okozati összefüggésben álló olyan tendenciák, melyek a természeti törvény szükségességével kívánják meg az egymásután betartását, mindkettő olyan természeti szükségessége egy nemzetnek, melyek nélkül nem élhet, de amelyek nem hangzatos jelszavaknak s Isten tudja miféle jogokra és méltányosságra hivatkozásnak gyümölcsei, hanem eredményei egy hosszú fáradhatlan nemzeti munkának.

A szabadelvűséget és királyhűséget is említi a kiáltvány, mint az Új Párt sarkalatos alaptételét. A liberális nem cégérünk, hanem lényegünk. Ismét kérdezhetném, hogy mit tart az Új Párt liberalizmusnak, talán a Bánffy Dezső személyében inkarnált kormányzati erőszakot és velünk egy politikai nemzetet képező nemzetiségeinkkel szemben tanusítandó türelmetlenséget-e? avagy az országos szabadelvűpárt irányzatával ellenkező valami más liberális irányt, talán éppen a radikalizmust? De ezen hiába vitáznánk, a ki a mi szabadelvűpártunk liberális irányzatát csak cégérnek tartja, aki avval a szabadelvűség tekintetéből

nincs megelégedve, avval a szabadelvűség mivoltáról akademikus vitát nem kezdhetek, mert egymás meggyőzésére kilátás nincs. Annál jobban feihívja a figyelmet az Új Párt királyhűségről szóló program része.

A nemzet és királya közötti összhangból indul ki a kiáltvány s beszél újabbán lábrakapott hyperloyalitásról, mely a Felség információja terén érezteti káros hatását. Megjegyezni kívánom itt, hogy a szabadelvűpárt az ezen kérdéssel összefüggő dolog feszegetését beérvén elvi kijelentésekkel, más időkre halasztotta s kiemelem, hogy a függetlenségi-párt egy évi hiába való harc után ugyanezt cselekedte.

Mindkét nagy párt cselekedte pedig ezt azon tudattól vezéreltetve hogy a nemzetnek a közös ügyekre vonatkozó ezen aspirációinak teljesítése oly legyőzhetlen akadályokba ütközött, melyek az értük vívott harc sikertelenségén kívül más károkkal is jártak. — Ezen hosszú harc három kormányválsággal járt, melyeknek folyama alatt a Felség ellenzéki politikusokat s olyanokat is kihallgatott, kik ezen aspirációknak legpronons irogsattabb hívei voltak, téves tehát a kiáltványnak ezen része is, mert ha mindezek nem történtek volna is, még akkor is elképzelhetlen, hogy a korona egy teljes esztendeig tartó parlamenti harc céljáról, indítékairól egyenes és őszinte felvilágosítást ne szerzett volna magának.

Szándékosan hagytam utoljára a kiáltvány szerintem leglényegesebb mert a szabadelvű párt programjától eltérő részét, az önálló vámterületet.

Az országos szabadelvűpárt ezen kérdést nyílt kérdésnek hagyta azon bölcs hiedelemtől vezéreltetvén hogy miután ezen kérdés márólholnapra meg nem oldható, s miután jöhet olyan helyzet, melyben a viszonyok hirtelen alakulása következtében kellemetlenül feszélyezni a partot egy előleges program nyilatkozat, jobb ha ezen kellően meg nem érett kérdésben a vélemények kifornak. — Az Új Párt kiáltványa az önálló vámterület mellett érveket nem hoz föl, meg kell tehát várunk ebben a kérdésben a vezér nyilatkozatait, ki bizonyára veszmagának annyi fáradságot, hogy ebben a fontos kérdésben a súlyos aggodalmakat eloszlató olyan statisztikai döntő bizonyítékokat sorol fel, melyek alkalmasak a meggyőzésre, s azon kézen fekvő hiedelem eloszlatására hogy ez is csak a mindenképeni pártalakítás csalogató jelszavaiból való.

Midőn így nem tudom felfedezni azokat a sarkalatos programbeli különbségeket, melyek egy új el-

lenzéki párt megalakításánál minden esetre markánsan kellene, hogy ki-domborodjanak, teljesen nyugodt vagyok az iránt is, hogy városunk józan szabadelvű gondolkozású polgársága nem fog beugorni egy „mugy is zavaros viszonyainkat még zavarosabbá tenni hivatott új politikai párt hangzatos jelszavainak s rendíthetetlenül kitart a szabadelvűpárt mellett, amelynek most sajnos, inkább, mint valaha volna szüksége a polgárság im ozáns támogatására, hogy nemzet fenntartó nagy munkáját a hazafias hevétől elragadott kisebbség alkotmányromboló munkájával szemben teljesíthesse.

Én meghajlok az urak ideálist-musa előtt, elősmerem szándékaik tisztaságát, tendenciájuk nemességét, de éppen mozgalmuk időszerűtlen ségét és ez dőszerűtlen célalanságát vitatván, — kötelességemnek tartottam ezen sorok megírását a szabadelvűpárt szempontjából, mely legjobban van fenyegetve az által, hogy programjának félremagyarázásával választó közönsége elhódítatik.

Csak azt jegyzem meg meg, hogy nem lehetett céltom e y hirlapi cikk keretében a program egyes pontjainak megcáfolása, csak arra akartam nagy általánosságban rámutatni, hogy az milyen ellenmondásokat és bár magyar fülnek jól eső, de végelemzés en csak hangzatos jelszavaknak bizonyuló állításokat tartalmaz.

Dr. Vattay Gábor.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, jan. 20.

A mai ülésre Rakovszky István főszólamását várják, ami annyiban jelentőségteljes, hogy most már a néppárti Haudegen is beleáll az obstrukcióba. Az első nyílt lépése ez a néppártnak az obstrukció óta. De amíg nemzeti célokról volt szó Rakovszkyak halgattak. Ma amikor egy liberális miniszterium lehetlenné tételét remélik, nyíltan obstruálnak.

Azaz, hogy még mindig nem nyíltan. Csak úgy, hogy lefelé úgy lássék, fölfelé pedig sehogyse lássék.

Az ülést Percel Dezső vezeti. A jegyzőkönyv fölvétele és hitelesítése után, betérjesszük az irományokat. Bemutatják Bedőházy János levelét, melyben lemond a közoktatásügyi bizottságban elfoglalt állásáról.

Belicska Béni előadó: Bemutatja az igazoló választmány jelentését. Katona Mór, Sándor János és Károlyi György gróf mandátumait a bizottság megvizsgálta s azokat a kérvényezésre föntartott idő tekintetbe vételével, igazolt képviselőknek jelenti ki.

Elnök: Az igazolt képviselőket besorozza osztályokba. Az interpellációkra a Ház fél háromkor tér át.

Szederkényi Nándor: Kéri, hogy fél két órakor interpelláljanak.

Elnök: Nem teljesítheti, azt a kérést.

Kovács Pál: Szintén kéri a két óras interpellációt.

A Ház többsége eldönti, hogy az interpellációkra két órakor térnek át.

Az ujoncmegajánlás.

Rakovszky István: Ma már nem a katonai javaslatok fölött, hanem a hatvanhetes kiegyezés krízise fölött folyik a vita. E krízis indító okai a függetlenségi párt követelményei voltak. A függetlenségi párt minden vonalon harcot indított a kiegyezés ellen. A néppárt ebben a haraban nem vett részt, hanem arra szorított, hogy a katonai terhek emelése ellen szállt sikra mindaddig, míg az ujonclétszám fölemeléséről szóló törvényjavaslatot Khuen-Héderváry Károly vissza nem vonta. Ez volt a néppárt politikája ebben a harcban. Evvel szembe helyezi a szónok a szabadelvű-párt politikáját s ismert temperamentumával magyarázza a szabadelvűpárt állítólagos következetlenségeit. Majd áttér beszéde tulajdonképeni tárgyára, Pittreich közös hadügyminiszter beszédére, amely véleménye szerint nem katonai, hanem erősen közjogi természetű volt. Vádolja Pittreihot avval, hogy a delegációban elhangzott alkotmányserő kijelentésekkel szemben nem védelmezte meg Magyarországot. Ezután áttér a szónok annak ismerterésére, hogy a néppárt milyen álláspontot foglal el az obstrukció kérdésében. A közjogi függő kérdéseknek, az Ausztriával való viszonyoknak tisztázódniuk kell. Apponyi azt mondta, hogy fiat lux. Ez a fiat leux most az ő jelszava is. Föl kell deríteni minden félreértést, mely a közjogi tévedések terén van. Ehhez pedig első sorban a Tisza kormány pusztulása szükséges. A helyzet kulcsa az ellenzék kezében van s ezt szóló nem adja ki a kezéből. Kijelenti, hogy az obstrukciót folytatni fogja mindaddig, míg a kormány bukásával a közjogi helyzet föl nem derítetik. Végül éles támadást intéz az a függetlenségi párt ellen, amely cserben hagyta a nemzet ügyét. (Nagy zaj. Elénk ellentmondás a baloldalon.)

Kaas Ivor: Cserben hagyatok! Leszereltek! (Nagy zaj.)

Rakovszky István: Azzal végzi felszólalását, hogy ernyedetlenül fogja folytatni a harcot.

A napirend második szónoka: **Molnár Jenő**, aki természetesen a javaslat ellen beszél, általános részvétlenség mellett.

Végül tíz perc szünetet kér.

Szünet után:

Kovács Pál a villamos állóhelyek; **Gabányi** pedig a póttartalékosok hazabocsátása ügyében interpelláltak, választ azonban nem kaptak.

Ezzel a képviselőház ülése véget ért.

A főrendiház ülése.

— jan. 20.

A főrendiház ma délelőtt tízenegy órakor, Csáky Albin gróf elnökleite alatt rövid ülést tartott, melyen a kormány részéről megjelentek; gróf Tisza István, Talián Béla, Berzeviczy Albert, Lukács László és Cseh Ervin.

Elnök: Meleg részvétellel emlékezik meg a József főherceg családját ért súlyos veszteségen s indítványozza, hogy a főrendiház lejezze ki részvételt: ő fenégeknek.

A Ház egyhangulag hozzájárul az elnök indítványához.

Az elnök ezután Choter Rudolf grófot, Rimély Károly püspököt, parentálja el, majd jelenti, hogy a névsorba fölvetették Teleki Józsefet, Kozner Ervint, Beöthy Zsoltot és Hatvany Deutsch Sándort.

Napirend után a tisztviselők fizetés pótlékaról szóló javaslat tárgyalása volt, melyhez Zichy Nándor szól. A javaslatot nem tartja kifogástalannak, de azért elfogadja. Tisza István gróf védelmezte javaslatát Zichyvel szemben, mely után a Ház egyhangulag elfogadta a javaslatot. Evvel az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

A város építési bizottsági ülése.

— jan. 21.

A városi építési bizottság *Domahidy* Elemér főispán elnökleite alatt tegnap délután 3—6-ig a városháza kistanács-termében ülést tartott.

Az ülésen elnöklő főispánon kívül jelen voltak még: *Kovács* József polgármester, *Dobiecky* Sándor, *Kardoss* László, *Eritz* Ernő, *Latinovics* kir. főmérnök, *Kiss* Albert, *Aczél* Géza, *Körner* Adolf, *Roncsik* Lajos bizottsági tagok, és *Haty* Kálmán mérnök a bizottság jegyzője.

Előterjesztetett a városháza nagy tanácsstermének kibővítési ügye.

A bizottság megbizta a főmérnöki hivatalt, hogy a tanácssterem kibővítésének céljából, mielőtt ez ügyben véglegesen nyilatkozhatnának. Készítsen költségvetést és tervet, a városházának még egy emelettel való megtoldására. Ha aztán ezen terv és költségvetés be lesz terjesztve, azután fog csak a bizottság — a fölött tanácskozni és véleményt mondani, hogy a tanácssterem a városháza udvarra, vagy pedig az utca felé bővítessék.

Szóba került a jéggyár esetleges bővítésének ügye.

A bizottság tegnapi ülésében e tárgyban érdemlegesen nem határozott.

Szöke Sándornénak kérelmére a bizottság a szükséges kikötések mellett magánépitkezésre engedélyt adott.

Javaslja végül a bizottság, hogy a *Batthányi*-utca gyalogjárója a régi alapzat felhasználásával a mostani beton helyett aszfalttal újra burkoltassék. S e részbeni javaslatát pénzügyi eldöntésül a jog- és pénzügyi bizottsághoz átteni elhatározta.

A bizottság tegnapi ülése ezzel véget is ért.

EGYHAZ és ISKOLA.

A debreceni ev. ref. egyház küldöttsége tegnap délelőtt 11 órakor *Kiss* Áron püspök elnökleite alatt ülést tartott. Az ülés, melyen megjelentek *Simonffy* Imre, főgondnok, *Kiss* Albert, *Balog* Ferenc, dr. *Óreg* János, tárgyat a beérkezett segély kérvények elintézésére képezte. Az ülés kimondta, hogy 700 koronát az özvegyek, 150 koronát a segélyt kérő egyházak kapnak.

Az akadémiai tanárikar ma délután 4 órakor a főiskola kis tanács termében ülést tart. Az ülés tárgyat a második félévi beiratkozás, tápintézet, bentlakás stb. iránti kérvények elintézésére fogja képezni.

H I R E K

Piros-estély.

Sok szó esik mostanában az uri társaság bájos hölgyeinek ajkain az u. n. *Piros-estélyről*.

Természetesen sok ebben az öreg városban a piros ajak, sok a társadalmi csoport, sok hát a vélemény is, még több a tévedés.

Készülnek az uri családok a Piros bálra. A hölgyek pedig válogatják a piros kelméket, hogy a Jogász bálon piros ruhában táncoljanak. Pedig hát nem lesz sem Piros bál, sem Jogász bál, sőt még bál sem lesz, csak estély; igenis kérem: Piros-estély.

Olyan családias jellegű kedves otthonias multság lesz a Piros-estély, a melyen azok a kis lánykák is ott lesznek piros ruhácskáikban, a kik holmi hivatalos estélyeken, bálokon még nem láthatók.

Ez is lesz a Piros estély egyik nevezetessége, hogy t. i. a jövő bálkirálynői ekkor próbálják ki a Bika parkettjét, hogy elég sima-e, elég fényes-e?

Jogász bálról meg épen szó sem lehet. Nem jogászok rendezik azt. Csak az ő együletük javára rendezik a debreceni lányok. Büszkéek is rá a jogászok egytől-egyig. A mint a kórház javára rendezett bált nem hívják okvetlenül Kórházi bálnak, az ingyen tej osztatása érdekében rendezett pedig Tejes bálnak azért hívják a jogászok javára a debreceni piros ruhás lányok által rendezendő multságot sem Jogász bálnak, hanem Piros estélynek.

Debrecen uri közönségének érdeklődése oly óriási, hogy a rendezőség, mint halljuk, husz földszinti páholyt állított fel a Bika disztermében.

Az egész terem diszítését különben Gyöngyössy Viktor vállalta el, a kinek ismert jó ízlése biztosítja azt, hogy a terem is meglepően szép lesz. Annyit elárulhatunk, hogy óriási piros pipacsok fogják ékesíteni a falakat.

A piros estély belépti jegyei s meghívói is pirosak lesznek. Jegyek már kaphatók is. Földszinti páholy ára 12 K. emeleti páholy ára 10 kor. Kapható *Fenyéri* Zádor Lajos üzletében. Személy jegyek darabja 3 kor. Kapható *Békés* Lajos üzletében.

A meghívók csak szombaton küldetnek széjje, addig is, a kik meghívót akarnak kapni, vagy küldetni, értesítsék ifj. *Ozory* Istvánt (Egyház-tér 8. sz.)

* **Kolozsváriak tanulmányuton.** Kolozsvár sz. kir. város legutóbbi tervbe vette rendőrségének ujjaalakítását. Először dr. *Eszterházy* László v. főjegyzőt és dr. *Hadady* Endre v. főkapitányt tanulmányutra küldte ki Kolozsvár tanácsa. Kolozsvár e két előkelő tisztviselője tegnapelőtt este ezen utjában a fővárosból hozzánk rándult s itt *Körner* Adolf v. tanácsos kalauzolása mellett rendőrségünk kerületenkénti beosztását

tanélmányozták át. Erdemes vendégeink tegnap este városunkból székhelyükre — Kolozsvárra visszautaztak.

* **Debreceni jogászok estélye Kis-Várdán.** Jogászaink régi tervöket akarják megvalósítani azzal, hogy Kis Várdán is rendeznek hangversenyyel egybekötött táncestélyt. Az előkészületeket erre nézve már megtette Kiss Pál joghallgató, a ki a karácsonyi ünnepeket ott töltötte. Mint halljuk Kis Várda s Szabolcsmegye uri közönsége örömmel fogadta jogászaink tervét s szíveslátásukat és vendégszeretüket előre is felajánlották. A kisvárdai kirándulást február hónap közepére tervezik jogászaink.

* **Miniszterelnök a színpadon.** Kedves jelenet játszódott le vasárnap este a Vár színházban — mint egyik fővárosi esti ujság írja. Az Országos színészakadémia növendékeinek volt a vizsgálója. Csillag Teréz növendékei adták elő az Örök törvényt. Három páholyból három miniszter is végignézte a vizsgálati előadást, közöttük gróf Tisza István miniszterelnök, a ki tudvalevően kényelmesen és fedett helyen sétálhat át a miniszterelnöki palotából a Várszínházba. A második felvonás után zatos tapsok szóltatták a lámpák elé a növendékek tanárúját: Csillag Teréz asszonyt, a ki egyik talentumos tanítványával, Forgács Rózsival jelent meg a hívó tapsokra. Mikor a függöny legördült, gróf Tisza István páholyából lement a színpadra és ott személyesen üdvözölte Csillag Terézt úgyis mint tanárúját, úgyis mint a Nemzeti Színház ujonnan szerződött tagját. A színésznövendékek csoportja körülvette a színpadon a miniszterelnököt, aki a legtehetségesebb növendékeket külön is megdicsérte.

* **A Csarnok második estélye.** A Debreceni Kereskedelmi Csarnok vigalmi bizottsága megállapította a Csarnok második társasestélyének napját és körülményeit is. A mulatság ismét művészestélyiyl kezdődik, melynek műsora értékben és változatosságban hasonló lesz e lefolyt első estélyéhez. A műsor részleteit most még nem árulhatja el a rendezőség, mert minden irányban végregezet kiván nyújtani. Az estély február hónap 13-án, szombati napon lesz.

* **A város hivatalos lapja.** Konez Ákos v. közlevéltáros, még régebben javaslatot nyújtott be a város tanácsához egy városi hivatalos lap megteremtése tárgyában. A tanács a javaslatot elvben elfogadta, de pénzügyi szempontból véleményezésül Roncsik Lajos v. főszámvevőhöz tette át. A főszámvevő a javaslatot tegnap vette kézhez s valószínűleg rövid időn belül e tárgyban véleményét be is nyújtja a tanácsnak.

* **Jogászok gyűlése.** Ma délutánra a jogász elnök ifj. Ozory István gyűlést hív egybe. A gyűlés a kollégiumi VI. számú teremben lesz, érdekes tárgyszorozattal.

* **Lengyel Zoltán kilépett a függetlenségi pártból.** Egyik fővárosi esti lapban olvassuk, hogy Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő kilépett a függetlenségi és 48-as pártkörből. Kilépését Lengyel tudatta Kossuth Ferenczel a függetlenségi és 48-as párt elnökével.

* **Orvosi megbízás.** Domahidy Elemér főispán, mint a Debrecenben szervezett katonai vegyes felülvizsgáló bizottság polgári elnöke, ezen bizottság polgári orvosi tisztevel az 1904-ik évre ismét dr. Bruckner Ernő városi tb. tiszti főorvost bizta meg. — A bizottság orvosai lesznek még a honvédség részéről dr. Lengyel főorvos s a közös hadseregtől dr. Hirschhorn törzsorvos.

* **A lipcsei lexikon Debrecenről.** A lipcsében megjelenendő földrajz és statisztikai lexikon szerkesztősége a tanácsnak elküldte a Debrecenről megjelenő leírás kefelevonatot, hogy az esetleges téves adatokat igazítja helyre. Na volt aztán egy néhány téves adat, a mit tanulság céljából itt közölünk:

Debrecen szab. kir. város Magyarország, 27 puszttával. Hajdumegye székhelye 56,940 lakossal. Tipikus magyar város, mely inkább nagy faluhoz, mint városhoz hasonlít. A nagyváradí főtörvényszék székhelye, Katholikus (?) és református papnöveldevel, jogakadémiaival; jelentékeny könyvtárakkal és muzeummal. Jelentékeny ipart üz szappannal, aseréppipákkal, csiz mákkal és husárukkal, jelentékeny a kereskedelme és földművelése is. Nagy a marhaterenyésztése és salétromfőzése. Az Osztrák Magyar bank fióktelepe.

Elég körültekintő és körülményes is — ugy-e bár!?

* **A járandóság fakiosztása.** A házak után kijáró járandóság fának kiosztása tudvalevőleg már régebben kezdetét vette. Minthogy azonban eddig még sokan, ki e fa igénybe vételére jogosultak, fa járandóságukat a városnál nem vették ki; a város gazdasági ügyosztálya ez uton is és ismételten tudatja hogy fa utalványait a guti pénztárnál e hónap 30-ig váltásák ki. A fátalás ugyanis ezen határidőn túl semmi szín alatt sem lesz továbbra is meghosszabbítva. A jogosultak egy öl járandóság fát 12 ft helyett 9 frtért kapnak a város faraktárában. A guta pénztárnál kiváltott utalvány alapján.

* **Egyháztársadalmi összejövetelek.** A debreceni református collegium hittanszaki önképző társulata ehatározta, hogy 1904. január 24-től kezdve a csapókerti és a homokkerti imaházakban vasárnap délutánonként egyháztársadalmi összejöveteleket rendez, melyeknek sorrendje a következő: január 23-én d. u. 2 órakor csapókertben imádkozik: Németh Vince esk. felügy., bibliát magyarul: Harsányi Pál senior, imádkozik: Tóth Sándor hittanhallgató. Homokkertben imádkozik: Baróthy István hittanhallg. Bibl. magy. Kónya Gábor hittanhallg. Imádkozik Dobra Jenő hittanhallg. Január 31-én d. u. 2 órakor a csapókertben imádkozik Dobra Jenő hittanhallg. Bibl. magyarul Kiss Károly hittanhallg. Imádkozik Bán István hittanhallg. A homokkertben imádkozik Papp László hittanhallgató. Bibl. magyarul Harsányi Pál senior. Imádkozik Tóth Sándor hittanhallgató. Február 7-én d. u. 2 órakor a csapókertben imádkozik Baróthy István hittanhallg. Bibl. magy. Kónya Gábor hittanhallg. Imádkozik Szele Miklós hittanhallg. Homokkertben imádkozik Tóth Sándor hittanhallg. Bibliát magy. Kun Szabó Gyula h. hallg. Imádkozik: Bán István hittanhallgató.

* **Kéregelő iskolás gyerekek.** Napok óta apró iskolás gyermekek árasztják el a várost, könyvvel kezükben könyörado-

mányt gyűjteni. A könyveket a főrabbi adta ki, nem is gondolva arra, hogy ilyen rétegekhez hatósági engedély szükséges. Egy ilyen hatósági engedély nélkül kéregelő iskolás gyermekeket fogott el a rendőrség tegnap. Kohn Salamon a neve. Nagyon nézett a rendőrségen, hiszen neki a főrabbi adta a könyvet, ő jogosította fel a kéregetésre! A rendőrségen természetesen elvették tőle a gyűjtőkönyvet. Hiába ma már a főrabbi engedélye és könyve nem elég ám, még a könyöradomány gyűjtéséhez sem.

* **A talált buza.** A napokban történt, hogy Görcsös János jártában egy zsák buzára akadt, mely gazdátlanul állott. Görcsös gondolva, hogy a gazda nincs itt, tehát ő azt jogosan el is viheti. El is vitte, el is adta. Ekkor azonban volt gazdája jelentést tett a rendőrségen. honnan azonnal intézkedtek, hogy a károsult gazda visszanyerje jogos tulajdonát.

* **Ongyilkos menyecske.** Rickl Géza földbirtokos egyik tanyáján volt alkalmazásban Harangi Jánosné fiatal menyecske. A nehéz életet már régen megunt a hozzá tartozói többször érték öngyilkossági kísérleten. Tegnap aztán nem tudták már megakadályozni a meghalni akaró menyecskét szándékában. Mire ráakadtak, ereit mind felvagdalta. Az életunt Harangi Jánosné azonnal beszállították a kórházba. Ezt sem tudta már élve megérni mert a nagy vérvesztés következtében még utközben meghalt.

* **Arverés a vasutnál.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, esernyők, botok stb. január hónap 26-án d. u. 2 órakor Debrecen állomás podgyász felvételi irodájában nyilvános árverésen fognak eladatni.

* **Halálozások.** Tegnapról a következő halottakat jelentették: Bányai János ev. ref. 12 éves. Molnár Imréné ev. ref. 25 éves. Révész Pál róm. kath. 3 éves. Ókrös István ev. ref. 76 éves.

* **Hűtlen segéd.** Járomi Andor Kone József festőnél volt eddig alkalmazásban, A deréknek látszó segédet szerette gazdája s bizalmával tüntette ki. Járomi e bizalommal csufosan visszaélt. Gazdája nevében a megrendelőktől minden megbízás nélkül pénzt szedett fel. Mikor körülbelül 80 koronányi összeget ily módon összegyűjtött, megszökött. Ezenfelül még egy társát is megkárosított ellopván annak mintegy 40 korona értékű télikabátját. Mestere jelentést tett a rendőrségnél, honnan azonnal megindították a nyomozást, a mely sikerre is vezetett. A hűtlen segéd most ott van a rendőrségnél.

* **Nyilvános nyugtázás.** Hajdu Nánáson január 16-án tartott estélyen a Joghallgatók köre alapja javára felül fizettek Berencsy János városi főügyész 11 kor. Csohány László polgármester 7 kor. Dr. Tóby István járásbíró 6 kor. Dr. Khór Dezső 4 kor. Összesen 28 kor. melyet ezuton is köszönettel nyugtáz a rendezőség. A h-nánási estélyből befolyt tiszta jövedelem 103 kor. 30 fill. különbben a Joghallgatók köre alapjához csatoltatott

* **A nő bosszuja.** Suba János nap-számos sehogysem tudta szeretni apósát Lukács Józsefet. Régióta törte fejét miként kéne bosszút állni az öregem. — Tegnap aztán elérkezettnek látta az időt erre. Vásáron jártak, kisé pálinkás fővel ballagtak az uton, amidőn egyszerre Suba. hátulról kerülve éles baltájával megtámadta apósát. A tehetetlen ember,

kinék feje, karjai óriási sebektől vérzetek, összeesett. A közel állók beszállították a kórházba, honnan nehéz sebeitől nem egy hamar fog kikerülni. — A kegyetlen vő ellen azonnal jelentést tettek az ügyészségnél.

* **Részeg napszamos.** Kiss József mélyen a fenekére nézett a kupicának. Megtántorodott tőle, s a Kossuth utcán alapos botrányt rendezett. Midőn a rendőr többszöri intése dacára sem fért bőrében, bekísérte a kapitányságra, hol majd kihalhatja mámoros fejét.

* **Vigyázatlan kocsis.** Kozák Gábor volt az a vigyázatlan kocsis, ki Hámor János napszamos elütötte. Az esetet gyors hajtás okozta. A szerencsétlenül járt ember súlyosan megsebesült. Beszállították a kórházba. Kozák Gábort példásan megbüntetik vigyázatlanságáért.

* **A Dunáról.** A pár nap óta tartó enyhe időjárás következtében a Duna mellékfolyóin is megindult a jég s lassu olvadással, korhadtan uszik a Duna tésztén lefelé. A megenyhült idő következtében természetesen beállt az olvadás is, amely nagyon is meglátszik nemcsak a mellékfolyókon, de főleg a Dunán is. A víz sötét sárgán hömpölyög alá, teljesen jégmentesen. A víz a fővárosnál tegnap óta 7 centiméterrel emelkedett s mai magassága 151 centiméter. A Dunának rohamos áradása várható.

* **Rövid hírek.** Százezer frank tudományos célra. Oziris, az emberbaráti szeretetéről híres francia honpolgár százezer frankot adományozott Brauly tudósának, a drótnélküli táviróval elért sikereirért. — Öngyilkos gyáros. Winternitz Pál dr. Bécs melletti hatalmas szövő gyár főnöke — mint Bécsből jelentik — tegnap agyonlőtte magát. A gyárost, mint kiderült pénzzavarok kergették a halálba. — **Uj táncok.** Eddig a cacke-walk volt az uralkodó új tánc. Most azonban aligha nem leszorul. Amerikában u. i. két új tánc kezd mindinkább előtérbe lépni, a trans atlantis és a boston ball. E két tánc annyival is inkább tetszetősebb, mert sokkal simább, lasubb, előkelőbb. — **Ujabb szerencsétlenség a Metropolitan vasuton.** A vasuton egyik szerencsétlenség a másikat éri. Tegnap, — mint Párisból jelentik ismét összeütközés volt, hol hatan megsebesültek. A balesetet téves jelzés okozta.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fényképészeti műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

x Használja a híres **Hajdusági bajusz pedrót.** Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecen Tóth Béla gyógyszerárban.

Ma este az **Arany Bika** kávéházban **Magyari testvérek** zenekara játszik.

MULATSÁG.

Gazdászok táncmulatsága. Tegnap este tartották gazdász ifjaink táncmulatságukat az Arany Bika szépen feldíszített dísztermében. A rendezőség megelégedve gyönyörködhetett a jól sikerült mulatságban, melynek sikerében szép gyümölcsöt láthattak fáradozásaiért. A nagy terem színültig telve volt a jó kedvű mulatókkal. Ott láttuk Domahidy

Elemér főispánt, Vogel ezredes, Kovács polgármestert. A táncra perdítő muzsikát a Magyar testvérek szolgáltatták jeles zenekarukkal. A fényes mulatság hajnalig tartott.

Jelenvoltak: Urasszonyok: Török Péterné, Domokos Jenőné, Székely Istvánné, Hegedüs Istvánné, Herdliczky Béláné, Kovács Gyuláné (Szatmár), Dely Imréné, Kubay Lajosné, Nádasdy Ferencné, Tomcsányiné. Nagy Elekné, Kovács Józsefné, Török Gáborné, Bartha Istvánné, Fauszt Elekné, Medgyessy F-né, Székely F-né, Bartók Agostonné, Eric Ernőné, Hanke Lajosné, Engeszter Józsefné, özv. Szarukán Sándorné, dr. Kacsó Gyuláné, Percel Dénesné, Acs Nagy Ferencné, Benyáts Emilné, stb.

Urleányok: Török Margit, Parcel Eta, Bartha Ilonka, Ujfalussy Vera, Szunyogh Margit, Jeney nővérek, Konrad Ilonka, Szabó Kata, Vályi Nagy Gizike, Szabó Gizike (B.-pest) Risztay Kata, Czajlik nővérek (Karczag) Demetrovics Erzsike, Miklóssy Margitka, Darvas nővérek, Zivuska nővérek, Faust Marienne, Kalapos Juliska, Budaházy Erzsike, Medgyesy R. Piroska, Benyáts Erzsike, Török Olga, Domokos Böske, Székely Mariska, Hegedüs Margit, Herdliczka Ilonka, Kovácsy Irén, Dely Anna, Kubai nővérek, Tomcsányi Margit, Nádasdi Ilonka, Acs Nagy nővérek, Nagy Irénke, Bartók Bella, Eric nővérek, Hanke Emma, Gyömöry nővérek, Engeszter Janka, Szarukán Klára, Sáska Gizi, Kacsó nővérek, Medgyessy Ilonka stb. stb.

A református nőgyűlés házi estélye. A jó sziv, a könyörületesség tartja mulatságát jövő hónap 6-án. A jótéteményeiről ismert református nőgyűlés Veressné Szathmáry Teréz elnöklete alatt ekkor tartja ugyanis szokott évi mulatságát az Arany Bika dísztermében. A mulatságra, melyet vacsora előz meg, a meghívók már szétküldtek. Belépő-díj személyenként egy fogás hideg hus étellel 4 korona. Páholy-jegy 3 korona. A páholyba menőknek személy jegyet is kell váltani. Jegyek előre válthatók Zádor Lajos, Benyáts Emil, Bartha Kálmán és Békés Lajos üzleteiben.

Vasuti altisztek bálja. Február hónap 6-án lesz a Tolnai Kornél máv. üzlet vezető védnöksége alatt álló altiszti kör bálja. A bált a kör könyvtára javára rendezik s az állomás épület I. és II. osztályu éttermeiben lesz megtartva. A meghívók már szétküldötték s a rendezőség ezuton is felszólít mindenkit, ki meghívóra igényt tart, hogy ezt az elnökségnél Petőfi tér 13. sz. a. jelentse be. Belépő díj: személyjegy 2 korona. Család-jegy (3 személyre) 4 korona. A zenét Kiss Béla zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor.

Kefeyári munkások mulatsága. Stern József és testvére kefeyárának személyzete saját segélyalapja javára február 6-án szombaton a Margit fürdő dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez. — Belépő jegy 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 kor. Felül fizetéseket köszönettel fogadnak.

Csizmadia bál. Tegnap este tartotta a Csizmadia szövetség bálját a Korona vendéglő nagy tánctermében. A népes mulatság jó hangulatát a távozók csak hajnal felé bontogatták.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Jan. 21. csütörtök: Aranyvirág. daljáték.

Jan. 22. péntek: Közönyt közönnnyel, vigjáték.

Jan. 23. szombat: Velencei kalmárzinnmű.

Jan. 24. vasárnap: délután A bajusz, énekes vigjáték, este Menyecskek, népszimű. Előszőr.

Vasárnap este lesz a premierje Verő György három egyfelvonásos népsziművének, melynek a gyűjtő címe „Menyecskek” a népsziművek címei a következő: I. „a biróné”, melynek jobb szerepeit Réthy Laura, Püspöky Rózsi, Krémer Jenő, Csiky László, Pataky Béla, Szilágyi Aladár, Mezei Andor, és Karacs Imre játsszák. II. „Mária elmén”, melynek a főbb szerepeit R. Réthy Laura, Csige Ilonka, Ebergényiné Amália, Sebestyén Géza, Klenovits György, Csiky László, Szalay Károly és Szabó Gyuliska játsszák. III. „Meyország”, melynek a jobb szerepeit R. Réthy Laura, Arday Ida, Havasi Szidi, Krémerné Lili, Székely Ilona, Faragó Odón, Iványi Antal, Nagy János, Krémer Jenő és Szilágyi Aladár játsszák.

— (A színigazgató híradása.) Pénteken lesz a reprise Maritó 3 felvonásos vigjátékának, melynek a címe „Közönyt-közönnnyel.” A vigjáték jobb szerepeit Hahnol Aranka, Csige Ilonka, Püspöky Rózsi, Székely Ilonka, Klenovits György, Pataky Béla, Csiky László, Nagy János és Krasznay Ernő játsszák.

TAVIRATOK.

Ferdinánd Károly főherceg nem házasodik.

Bécs, jan. 20. Az itt délben megjelent *Mittags-Zeitung* szerint ma *Mária Terézia* főhercegnő lakásán családi tanácskozás volt, melynek során *Otto* főherceg rábeszélésére *Ferencz Károly* főherceg lemondott házassági tervéről. A főudvarmesteri hivatal a házasságról elterjedt híreket alaptalanoknak mondja.

Gizella hercegnő a fővárosban.

Bécs, jan. 20. Gizella bajor hercegnő este visszatért Znaimból és délelőtt leánya látogatására Budapestre utazott. A bajor hercegnő holnap este ismét Bécsbe érkezik és 22-én Münchenbe utazik.

Tisza gróf Mosonmegyéhez.

Magyar-Óvár, jan. 20. Mosonvármegye ma tartott közgyűlésén felolvasták gróf Tisza István miniszterelnök köszönetét a hozzá intézett felíratra. A közgyűlés elhatározta, hogy Deák Ferenc emlékéért évenként megünnepli és a Deák serleget megszerzi. Ezután a községi számadásokat és költségvetéseket beszéltek meg. A szarvasmarha tenyésztési egyletnek 10.000 korona kamatmentes kölcsönt szavaztak meg az ebalapból és 1000 koronát a mezőgazdasági alapból segélyképp a termelési versenyekre.

A tapolcai választás.

Tapolca, jan. 20. A választás 8 órakor vette kezdetét a szokásos eljárással és 9 órakor kezdtek meg a szavazást. **Makfalvay Géza** államtitkár szabadelvű párti és **Pék János** tapolcai polgar függetlenségi párti jelölve.

Az egyik szavazatszedő bizottság a város háza tanácstermében, a másik a városházán elhelyezett tűzoltó laktanyán van. Választási elnök **Takács Jenő**, szavazatszedő külömbtségi elnök **Redl Gusztáv**. Acs **Ferenc** és **Csigo Ferenc** helyettes elnökök.

Tapolca, jan. 20. 11 órakor **Makfalvaynak** 186, **Péknek** 52 szavazata volt. Az idő enyhül.

Tapolca, jan. 30. 12 órakor a szavazatos a következőképpen állottk: **Makfalvay** 320, **Pék** 85.

Tapolca, jan. 20. **Makfalvayt** óriási többséggel képviselővé választották. A választásról hazatérő balatonfüredi választókat néhány éretlen suhanc megdöbálta.

Kepviselő és hírlapíró párbajügye.

Budapest, jan. 20. **Teleky Sándor** gróf országgyűlési képviselő ma **Bede Jób**ot a Pesti Hírlap országgyűlési tudósítóját provokáltatta, mert **Bede** a Pesti Hírlap mai számában hazugsággal vádolta **Toleki** gróft.

Lovag Mannlicher meghalt.

Bécs, jan. 20. **Mannlicher Ferdinánd** lovag, a róla elnevezett fegyver föltalálója, az éjjel 56 éves korában elhunyt.

A mitroviczai konzul beiktatása.

Konstantinápoly, jan. 20. **Zanbauer** lovag, a mitroviczai osztrák-magyar konzul hír szerint holnap érkezik oda. Az osztrák-magyar konzul beiktatása olyan szertartással megy végbe, mint annak idején az orosz konzulátus megnyitása történt.

Egy magyar történettudós halála.

Szeged, jan. 20. **Reizner János** muzeumi igazgató, jeles történetíró ma éjjel 57 éves korában hirtelen elhunyt. A jeles tudós váratlan halála Szegedet mély gyászba borította. A tanács ma tartott rendkívüli ülésén elhatározta, — hogy a kulturpalotából fogja temetni és mellszobrát a kulturpalotában felállítja. A városi középületeken gyászlobogó leng.

Orosz-japán háboru.

New-York, jan. 20. Oroszország ráfogja a koreai katonákra, hogy ők hibásak a koreai zavarokban. A koreai kormány erre azt felelte, hogy Oroszország nem jogosítható fel arra, hogy koreai ügyekbe avatkozzék. Másik távirat szerint a benszülöttek heves magatartást tanusítanak a külföldiek iránt. Hír szerint mind nagyobb a feszültség Szjoulban.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A képviselő pótválasztás utóhangjai. Az ismeretes, **Fenyő** (Weisz) István s társai ellen magánosok s hatóság elleni erőszak büntetése miatt folyamatba tett ügyben tegnap volt az ítélet hirdetés. A huszonöt vádlott közül hármat felmentett a bíróság. A többiek mind szabadságvesztés büntetést kaptak, kivéve **Fenyő** Istvánt, kit 300 korona pénzbüntetéssel sujtott a büntető bíróság. A szabadságvesztésre ítélték büntetése 5 hónap s 6 hét között váltakozik.

Oroszországi utam.

Egy nemzetközi gyűlés élményei.

Irta: **Serli Sándor dr.**

(Folytatás.)

V.

Valamikor az orosz egyház élén a moszkvai metropolita állott. Midőn azonban 1763-ban megüresedett a patriarchai szék **Nagy Péter** cár, — politikai számításból, — nem töltötte azt be, hanem egy papi kollegiumra, az ugynevezett szent synodusra ruházta át annak hatáskörét, az orosz egyház legfőbb kormányzatát. A szent synodus tagjait pedig a cár nevezi ki élére helyettesként a prókátort rendelve. Ez által aztán az orosz politikai, katonai és egyházi főhatóság egy kézben, a cár kezében egyesül.

Azt lehet mondani, hogy a cári abszolút hatalom, két legmagasabb és legbiztosabb oszlopa a katonaság és a papság.

A katonaság a fegyveres nyers erő a — közelében,

A papság, a szerzetesek ugyanaz a nép lelki és erkölcsi világában. Szinte hihetetlen felvilágosodott gondolkozásu ember előtt az a fanatikus ortodoxia, az a sötét vallási elfogultság és külöbsegeket kereső kultusz, amely az orosz népet dominálja.

Miután a népben a szabad gondolkozás, önnállóság és ítélő képesség mesterségesen elnyomatott: éppen azért a szegény, tudatlan és habonás, de főként könnyen befolyásolható.

A keresztény vallás igaz lényege a külöbsegektől ment tiszta hit, magasabb erkölcsi életfelfogás és ember szeretet. Mindezt pedig kizárja a fanatizmus, viszont ezt amazok.

Vallásos érzésének és kedélyének összes szükségletei külöbsegekben és üres formaságokban nyilvánulnak meg.

Minden templomnak megvannak a maga csodatevő képei s ereklyéi, melyeket időnként fényes körmenetekben hurolnak faluról falura.

Ezek vak imádásában aztán teljesen kimerül az orosz paraszt keresztényi mivolta.

A templomokban kitett ereklyéket egymásután sorba csókolják az ájtatoskodók ezrei. Lehet képzelni, hogy a közegészségügyi szempontból milyen épületes dolog. Valóságos fészkei ezek a mindenféle ragadós betegségeknek.

A nép babonás elmaradottságáról, orosz emberektől hallottuk elbeszélni szinte hihetetlen dolgokat.

Igy például egy állami magasabb rangu tisztviselő mondotta el a következőket.

Kiev környékén, — hol a föld nagyon termékeny, — német és cseh telepítvények vannak. Ezek a, — hogy ugy mondjam, — gyarmatosok természetesen modern gazdálkodást folytatnak és nagy szorgalommal dolgoznak. Az eredmény persze az, hogy kitünő terméseket produkálnak.

Es az orosz muzsik (paraszt) aki ma is abban a felfogásban él, hogy a termés egyáltalán nem függ az emberi szorgalomtól, hanem kizárólag csak Isten kegyelméből s éppen azért nem is dolgozik, — e munkás települöket fanatikusan gyűlöli, azt tartván, hogy ők az ördögökkel cimborálnak.

Ez az emberi korlátoltság a legkedvesebb és leghasznosabb a cári abszolutizmusnak, mely a legfőbb egyházi hataimat is kezeiben tartván, — a papságot is csak eszközül használják fel céljaira.

A nép mély vallásosságából ered a sok mindenféle szekta is, mely az ortodox hit talajából kinöve oly dusan tenyészik az oroszok között, mint sehol másutt. — Még Amerikában sem.

Legösmertebb faja ezeknek a raszkolniki néven ismertek, — mintegy 6—8 millió.

Jelentéktelen külöbsegekben különböznek az orthodoxoktól, de azért századok folyamán készek voltak számtalanszor vértanui halált is szenvedni anélkül, hogy a legnagyobb kegyetlenségekkel is sikerült volna őket hitüktől egy szemernyre is eltéríteni.

Az orosz vallásosság élő tanuságai a mindenféle látható nagyszámu kápolnák, oltárok, szent képek és stb. stb.

A vasuti pályaházak váró termeiben oltárok vannak. A nyilvános vendéglők éttermeiben, sőt az egyes vendégszobákban is, — ott ég mindenütt az örök lámpás valamelyik sarokban egy-egy szent kép alatt.

Csak most veszem észre, hogy mily messzire elragadtak gondolataim a **Nevszky Sándor** koporsója mellől.

Térjünk vissza.

VII.

A Péter-Pál erőd.

A fenn említett templomok és a Smolni kolostoron kívül, — melynek hófóhér kupolás belseje a legfényesebb harmónia, nagy egyházi nevezetessége **Pétervárnak** a **Péter Pál** templom a **Péter Pál** erődben.

Karesu, hegyes, aranyos tornya mindenfelől messzire kilátszik.

Egyébiránt egyszerű minden külöb szépség és kiválóság híján.

De van egy nagy nevezetessége.

Ez a cárok temetkezési helye.

Annyi földi nagyság, korlátlan zsarnoki hatalom, határtalan fény és pompa pör hüvelyei igénytelen egyforma fehér márvány koporsókban sűrűn egymásmellett pihennek a templom padlóján,

Nines közöttük most már semmi külöbbség **Nagy Péter**től kezdve **III. Sándor**ig ott nyugosznak valamennyien. A koporsókon örök lámpások égnek.

Sándor cár koporsóján díszleg a francia köztársasági elnök, persa sah és bolgár fejedelem arany ezüst koszoruja.

Ezek tmlán nem is annyirara a halott elődnek, mint inkább az élő utódnak szólnak.

Péter Pál erőd!

Mennyi szomorúságot, könyvet, történetet és vért jelentenek a te mohos falaid! A Nóva folyó zöldes hullámai körül nyaldosnak, de azért a hullámok még sem foghatják lemosni rólad soha a mult sötét bűneit és szennyét.

Ami nagy gondolat, messzire törekvés, hazafias felbuzdulás a hatalmas zsarnoknak ellenére volt, az mind e nedves mogorva falak közt lelte sirját.

A vár dohos, mély börtön ablakai

pár lányra vannak csak a néva felett.

Sötét orkános éjszakákon, ha a megdagadt folyó piszkos hullámai elérték az ablakot, avagy gyászos pribék kéz megnyitotta a titkos zsilipeket: a szegény foglyot halálra ölelték és fojtották a csokolódzó hullámok.

Az éj mindent eltakart, a háborgó folyó zajos, a jajkiáltás elhal a meszségbe. S a börtön új lakót kap.

A moszkvai Sratjakov muzeum egyik legszebb festménye azt a jelenetet örökíti mint Y. hercegnő, egyik cári trónpretendens börtönébe így behatolnak a Neva jeges hullámai.

A szép leány egyedüli társával egy kis egérkével együtt hiába erőlködik menekülni börtönének penészes faágyára kapaszkodva. A hullámok eltemetik.

(Folyt. köv.)

Kérjen mindenki

saját érdekében

Valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kérülje gondosan a silány utánzatok elfogadását.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csusz és köszvény ellen a Kriegner-féle REPARATOR.

Törvényesen védve. A Szt. Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást eredményezett. Nagy üveg ára 2 korona, kis üveg ára 1 korona. Kapható a gyógyszerárakban. Utánzatotól óvakodjunk.

Legtökéletesebb arctisztító és szépítőszerek Hatásuk csodás és biztos

AK CIA-KRÉME.

E világhírű akácia-arcenőcs nem ártalmas, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, minden arcot üdít, frissít és szépít.

Törv. védve.

Igaziurinknek egyedüli kedvelt piperecikkei az

-Crème 2 kor.
-Puder 1 „
Akácia-Szappan 1 „

Vérszegénység

étványtalanosság, sápkór idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény a Kriegner-féle

Tokaji china vasbor

E nagyon kellemes zü ital kiváló sajátosságait az országos egészségügyi tanács is méltatta s ajánlásra a belügyminiszterium engedélyvel látta el. Nagy üveg ára 6 korona. Kis üveg ára 3-20 kor.

Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VIII. Kalvin-tér,

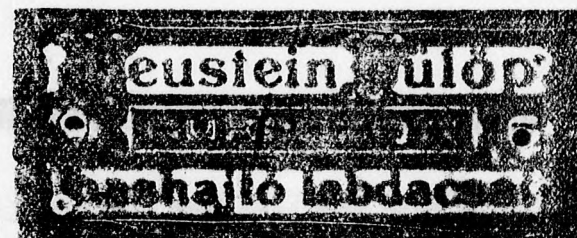
Kapható gyógyszerárakban, de tessék mindig Kriegner-félét kérni!

Postai szétküldés naponta.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Hergony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik kézre, lábakra, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá kell lenniünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Hergony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, székely- és hár. udvari szállító. Budapest.

Neustein Fulöp hashajtó tabletták

melyek évek óta a legjobb eredménnyel használva és a legkiválóbb orvosok által mint

gyengéden hashajtó, feloldó szer

ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák, teljesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz csak 2 korona. e. 2.45 korona összeg előzetes, beküldése esetén egy tekercs bérmentesen küldetik.

Kérjük NEUSTEIN FÜLÖP hashajtó tablettáit
Valódi csak ha minden doboznak oldala a törvényileg bejegyzett „M. S. Leopold” védjeggyünkkel, vörösfekete nyomtatással van ellátva. Védjegyzett dobozaink, utalványain és csomagolásainknak a „Philippe Neustein Apotheke” aláírásukkal tartalmazniok.

Raktárak Debrecenben: Balázs Ö. Füleky P. Mihály J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerár

a Szt-Lipóthoz Wien, I. Bez., Plankengasse 6

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utócai

Debrecen, kistemplom bazar

Nagyválaszték

Farsangi cikkekéből
Francia Victória selyem
Himzett Gázok,
A jourselyem Batist.

Ruha selymek
minden színben.

A „Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet,

Főter, 26. sz. a lőtőzsde keresztépületében.

Értesíteni kívánja a helybeli és vidéki közönséget, hogy ez idő szerint a belépő tagoknak késedelmi illetéket nem számít föl.

1 törzsbetét 50 fillér mely betenként, — avagy havonként előre is fizethető.

1 törzsbetét 5 évi befizetési összege 130 korona, melyhez még a haszoneredmény, és pedig valószínűleg 6 % számítható.

Vidéki tagok befizetéseiket postai Cheque útján eszközöltetik.

FONTOS GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorpengéséget, emésztési zavarokat, főfájást

stb. megszűntet azonnal a világhírű valódi
BRÁDI-féle
MÁRIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer kérésre és elismerő nyilatkozatra: Kis üveg használati utasítással 80 fillér, nagy üveg 1-40 korona. Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **BRÁDI C.** gyógyszertára a „Magyar Királyhoz” Bécs, honnan kívánatra — ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür.”

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 4-50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz — bérmentve küldve. — Képviselőt — **Magyarország részére:**
Török József
gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

Óvkodjunk utántóktól! — A valódi **MÁRIACELLI** gyomorcseppek fenti védjegyével és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár.

villamos erőre berendezve.

STOWASSER

J. császár és királyi udvari hangszergyáros hadseregszállító a **Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója**
Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült összes réz- fa- fuvó és vonóshangszereket || Hegedűk gordonkák bőgők fuvolák klarinetok trombiták és cimbalmok

Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legújabb találmányu hantokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FÖTÉR 31-ik SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szepő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat crème ára 1 korona. A kréméhez használ-

Harmat-arcpor, mely az arcnak landó poudert, a **Harmat-arcpor,** üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz** ára 50 fill. **Nagyobb doboz** 1 és 2 kor.

A Molitergin a legkiválóbb arc s különösen kéz-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc s kéz bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtön! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kéz bőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Szomorodri borból kiváló gondtal készült gyógyborok, melyek gyógytétel tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Növényi-hajszesz. Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségeitől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Dr. Borsos-féle Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamájolaj A Mihalovits-féle

teljesen iztelen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.
China vas bor.
Conduangó-bor.
Epsin-bor.

Egy üveg ára
1 korona 60 fill.